

A MEGVÁLTÓ JÉZUS

Az angyal pedig ezt mondta nekik: „Ne féljeteK, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.” (Lk 2,10–11)

A Biblia leírása szerint az első karácsonykor angyalajakról hangzott a szózat: „Ne féljeteK, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, az Úr Krisztus, a Dávid városában.” És megszületett Jézus, hogy elűzzön szívünköl minden félelmet, sötétséget, és lelkünket eltöltse az öröm tiszta fényével. Megszületett üdvösségünkre, megtartásunkra, megváltásunkra úgy, amint a különböző bibliafordítások is más- és másféleképpen adják vissza Jézus Istentöl kapott szerepét, feladatát, Üdvözítőnek, Megtartónak, Megváltónak nevezve Öt.

Én most megváltói szerepét emelem ki, unitárius felfogásom tükrében. Kétségtelen, hogy Jézus jöttével, szeretetével, evangéliumával megváltotta, megváltoztatta az embert, következésképpen a világot is. A jézusi szeretet által megváltott, megváltoztatott ember változtatta csodálatossá, színezte ki képzelőereje segítségével Jézus születésének helyét és körülményeit, s tette ezt a Mester iránti hódolata jeléül. Ő, Jézus változtatott büszke, világot rettegésben tartó népet, köztük minket, magyarokat is, alázatosakká, szelídekké, szerető szívűekké, előtte hulltak porba éégig magasztalt, halhatatlannak hitt istenek, s szöktek az égbe az egy Isten dicsőségét hirdető templomok szédítő tornyai, szeretetével, lassan, de biztosan, kereszténnyé változtatta a pogány világot. Prohászka Ottokár katolikus püspök így ad hangot e „megváltásnak”: „Lelkemben visszaszállok a múltba s szemlélem ennek az én szülőföldemnek határát, mikor az első karácsonyest ereszkedett a világra. Ez a nagy Duna úgy folyt akkor, mint most; a Garam völgyének mocsarai az alkony elhaló világosságát tükröztették; a márianosztrai csúcsos hegyek, a Pilis, a Duna trachitszegélye részvétlenül merültek el a homályban; a lázkereszt sziklája alatt zsongott a hullám, de keresztet még nem látott csúcsán; vadludak gágogó csataélei vonultak el fölötte, a római legionárius megitta lovát s nyugalomra készült; túl a Dunán kigyúltak a barbár táborok tüzei. Mily világ! S most a bazilika nagyharangja zúg, s elnémítja a Garam hídján robogó gyorsvonat zörgését; a lakóházakban kigyúlnak a karácsonyfák illatos gyertyái; városok és faluk életébe bele van szöve annak az első karácsonynak áldása... Ezt mind a betlehemi gyermek tette; elváltoztatta a világot. Mint vízben a cukor, s tűzben a vas, s a napsugárban a jég megolvad: úgy olvad el keze közt s szeme édes tekintetétöl a kemény, a jeges, a vasas világ... Ó, Uram, folytasd művedet bennem s körülöttem! (Gondolatok mindennapra)

Igen, Jézus születése óta, szeretete által megváltozott bennünk és körülöttünk a világ! De ez a változás még nem teljes. Sok minden szorul még változásra, megváltoztatásra. Ez az oka annak, hogy a mai, kétezer év utáni karácsony sokak számára csak múló, felszínes öröm ajándékozója, s alig emelkedik ki a test- és lélekölő rohanással telített hétköznapiokból. „Most karácsony lesz, karácsony lesz, / Püffednek a megrakott, ezer színben rikító / Kirakatok mindenfelé, szemtelenül vihognak / A sarki hordárra és az utcaseprőre / És a vánszorgó és loholó sok-sok kopott életre, / És rám is, aki zsebredugott kézzel, / Előregörnyedt háttal és állítólagos huszonhárom évemmel / Szeretném megállapítani, hogy tulajdonképpen / Miért jó az, hogy én élek, / És hogy miért kell nekem boldog karácsonyt kívánnom / A jóltáplált öröm felé, / Holott az én karácsonyom csak annyi, hogy két napig / Nem kell dolgozni.” (Bálint György: Karácsony előtti vers) – önti versbe fájalmát a költő a csupán munkaszüneti napokat hozó, de igazi örömet nem ajándékozó karácsonyok sivár hangulatában, mely hangulatot, immár a harmadik évezredben sokunknak tapasztalnunk kell. Tapasztalnunk kell, hogy: „Az ünnep, a karácsony szent ünnepe Krisztusé; de az élet az még nem az övé. Márpedig Krisztus nem azért jött a világra, hogy az évnek egy napja legyen a békesség s testvériség ünnepe, hanem azért, hogy az egész év s az egész élet, a szürke, a munkás esztendőnek valamennyi 365 napja ünnepnap legyen, nem a kerges kezek, hanem a lélek ünnepe, hogy a világ evangélium szerint berendezett életnek s a gyakorlati testvéri érzésnek folytonos karácsonya legyen. Úgy állunk tehát, hogy a Megváltó megérkezett, s van már karácsony a világon; de még nincs karácsonyi világ, mert a karácsonynak, a krisztusi igazságnak s szeretetnek még nincs az a folytatása, hogy igazság s békesség legyen tőle a világon.” (Prohászka Ottokár: i. m.) S hogy nagy öröme az egész nép, mindenki öröme legyen!

Ahhoz, hogy ez valóra váljon, hogy igazán karácsony legyen, ahhoz nem elegendő a puha hó, a feltündöklő betlehemi csillag, az ünnepi, foszlós kalács, a szépen feldíszített fa. Ahhoz változnia kell, a jézusi szeretet által megváltoznia ennek a világnak: bennünk és körülöttünk! Az kell, „...hogy ne a hóban, csillagokban, / ne ünnepi, foszlós kalácson, / ne díszített fákon, hanem / a szívekben legyen karácsony” (Szilágyi Domokos: *Karácsony*). Adjon' Isten ilyen karácsonyt szívünkbe, mindenki szívébe, hogy ünnepivé változzon egész életünk, az egész világ élete.

Ámen.

VELÜNK AZ ISTEN!

Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuelnek neveznek” – ami azt jelenti: Velünk az Isten. (Mt 1,22–23)

A felolvasott bibliai verseket karácsony előtörténetéből vettem. Az ezeket megelőző versek Jézus Szentlélektől való fogantatását próbálják elfogadtatni velünk, amit az unitárius felfogás lehetetlenségnek tart. Hitünk szerint Jézus ember volt, József és Mária gyermeke. Az említett bibliai versek szerint József, megtudva, hogy jegyese, Mária, gyermeket vár, titokban el akarja bocsátani, mert különben a házasságtörő nőknek járó megkövezés lett volna a sorsa, Mózes szigorú törvénye értelmében. Ekkor az Úr angyala megjelent neki álmában, és ezt mondta: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit nevez el Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből”. (Mt 1, 20 – 21) „Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuelnek neveznek – ami azt jelenti: Velünk az Isten.” – olvashattuk az idézett bibliai versekben. A próféta, akiről szó van, Ézsaiás volt, próféciája pedig Akház király fiatal hitvesére vonatkozott, aki valóban fiúgyermekkel ajándékozta meg a királyt. A két név: Jézus és Immánuel, alakjukban eltérnek egymástól, de lényegében ugyanazt jelentik: Jézus – zsidóul Jehosua = Jahve, az Úr a segítség, Immánuel pedig úgy, amint olvastuk, azt jelenti: Velünk az Isten. Mindkét jelentés talál Jézusra, mert Istentől segítségül jött, hogy népét megszabadítsa bűneiből, kivezesse gyarlóságai rabságából, élte, példája, szeretete pedig örök bátorítás: Ne féljetek emberek, testvéreim, mert velünk az Isten!

Karácsonyt azért ünnepeljük, mert Jézus Istent, az ő atyai szeretetét hozta közel a sötétségben, félelemben, bűnben élő emberhez. De igazán csak az ünnepel majd, aki az Istent közelítő Jézushoz, s ezáltal Istenhez, maga is közelebb kerül. Akinek életében a Jézussal való újabb találkozásból nemcsak a „Velünk az Isten” felismerése születik meg, de hozzá való viszonyulása, ténykedései alapján bizonyítja, hogy ő is Istennel van! Ez pedig lelkiekre való odafigyelést, lélekben való felkészülést igényel. S pont ez az, ami a legtöbbször kimarad a karácsonyvárásból!

Egy buddhista utazó, Európában járva, a karácsonyt megelőző lázas készülődés, sürgés-forgás láttán megkérdezte valakitől: Mire készültök ilyen nagy igyekezettel? A Megváltó születésnapjára – hangzott a válasz. Érdekes – jegyezte meg az utazó – hallani ételről, italról, ajándékról, szórakozásról, pénzről,